

Obsah

ÚVOD	3
I. ZÁKLADY OBECNÉ PSYCHOLOGIE (B. Koukola, V. Machalová)	9
I.1 VÝZNAM PSYCHOLOGIE V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A SPOLEČNOSTI	10
I.2 PŘEDPOKLADY VZNIKU PSYCHOLOGIE JAKO SAMOSTATNÉ VĚDY	10
I.2.1 <i>Předvědecké období</i>	10
I.2.2 <i>Vědecké období - vznik psychologie jako samostatné vědy</i>	11
I.3 HLAVNÍ SMĚRY V PSYCHOLOGII	12
I.4 PSYCHOLOGIE A JEJÍ PŘEDMĚT	18
I.5 SYSTÉM PSYCHOLOGICKÝCH VĚD – PSYCHOLOGICKÉ DISCIPLÍNY	21
I.6 VÝZKUMNÉ METODY SOUČASNÉ PSYCHOLOGIE	22
I.7 BIOLOGICKÁ A SPOLEČENSKÁ PODMÍNĚNOST PSYCHIKY	23
I.7.1 <i>Biologická podmíněnost psychiky</i>	23
I.7.2 <i>Společenská (sociální) podmíněnost psychiky</i>	23
I.7.3 <i>Vztah biologické a sociální podmíněnosti psychiky</i>	24
I.8 POZNÁVÁNÍ JAKO PSYCHICKÝ PROCES	26
I.8.1 <i>Smyslové poznávání. Počítky a vjemy</i>	26
I.9 PŘEDSTAVY A FANTAZIE	28
I.9.1 <i>Obecná charakteristika</i>	28
I.9.2 <i>Typy představ</i>	29
I.10 MYŠLENÍ A ŘEČ	31
I.11 POZORNOST	34
I.11.1 <i>Charakteristika pozornosti</i>	34
I.11.2 <i>Vlastnosti pozornosti</i>	34
I.11.3 <i>Druhy pozornosti</i>	35
I.11.4 <i>Nejčastější poruchy pozornosti</i>	35
I.15 PAMĚŤ A UČENÍ	37
I.15.1 <i>Obecná charakteristika</i>	37
I.15.2 <i>Funkce paměti</i>	37
I.15.3 <i>Druhy paměti</i>	38
I.15.4 <i>Teorie paměti</i>	39
I.15.5 <i>Učení</i>	39
I.15.6 <i>Elementární formy učení</i>	40
I.15.7 <i>Samostudium</i>	41
I.16 EMOCE (CITY)	42
I.16.1 <i>Obecná charakteristika</i>	42
I.16.3 <i>Složky emocí</i>	42
I.16.4 <i>Vznik emocí</i>	43
I.16.5 <i>Znaky emocí</i>	43
I.16.6 <i>Vlastnosti citů</i>	43
I.16.7 <i>Druhy citů</i>	44
I.17 VŮLE	46
I.17.1 <i>Obecná charakteristika</i>	46
I.17.2 <i>Fáze volního procesu</i>	46

I.17.3	<i>Volní vlastnosti</i>	47
II.	ÚVOD DO STUDIA PRÁVA PRO SOCIÁLNÍ PEDAGOGY (I.Svoboda)	49
II.1	ZÁKLADNÍ PRÁVNÍ POJMY	51
II.1.1	<i>Právo a stát</i>	51
II.1.2	<i>Právní řád</i>	51
II.1.3	<i>Zákonnost a právní vědomí</i>	52
II.1.4	<i>Právní normy</i>	53
II.1.5	<i>Druhy právních norem</i>	53
II.1.6	<i>Publikace a forma právních předpisů</i>	54
II.1.7	<i>Platnost, účinnost a působnost právních předpisů</i>	54
II.1.8	<i>Právní vztahy</i>	54
II.1.9	<i>Fyzické osoby</i>	55
II.1.10	<i>Právnícké osoby</i>	55
II.1.11	<i>Právní skutečnosti</i>	56
II.1.12	<i>Realizace a aplikace práva</i>	57
II.1.13	<i>Systém práva</i>	57
II.1.14	<i>Právo veřejné a soukromé</i>	58
II.2	ÚSTAVNÍ PRÁVO	59
II.2.1	<i>Pojem ústavního práva</i>	59
II.2.2	<i>Ústava</i>	59
II.2.3	<i>Ústavní právo a Ústava České republiky</i>	60
II.2.4	<i>Ústava České republiky:</i>	60
II.2.4.1	<i>Základní ustanovení</i>	60
II.2.4.2	<i>Moc zákonodárná</i>	61
II.2.4.3	<i>Moc výkonná</i>	62
II.2.4.4	<i>Moc soudní</i>	62
II.2.4.5	<i>Nejvyšší kontrolní úřad</i>	63
II.2.4.6	<i>Česká národní banka</i>	63
II.2.4.7	<i>Územní samospráva</i>	63
II.3	OBČANSKÉ PRÁVO	64
II.3.1	<i>Pojem, zásady a prameny občanského práva</i>	64
II.3.2	<i>Pojem práv věcných a práva závazkového</i>	64
II.3.3	<i>Právní pojetí věci, majetek</i>	64
II.3.4	<i>Věci hmotné</i>	65
II.3.5	<i>Věci nehmotné</i>	66
II.3.6	<i>Ochrana osobnosti</i>	66
II.3.7	<i>Věcná práva</i>	66
II.3.8	<i>Právo vlastnické</i>	66
II.3.9	<i>Dědické právo</i>	67
II.3.10	<i>Právo duševního vlastnictví</i>	67
II.3.11	<i>Spoluvlastnictví</i>	67
II.3.12	<i>Držba</i>	68
II.3.13	<i>Věcná práva k cizím věcem</i>	68
II.3.13.1	<i>Věcná břemena</i>	68
II.3.13.2	<i>Zástavní právo</i>	68
II.3.13.3	<i>Zadržovací právo</i>	69
II.4	OBCHODNÍ PRÁVO	70
II.4.1	<i>Pojem a prameny obchodního práva</i>	70
II.4.2	<i>Podnikání, podnikatel, obchodní rejstřík, podnik</i>	70

II.4.3	Hospodářské soutěžení a nekalá soutěž.....	70
II.4.4	Obchodní společnosti.....	71
II.4.4.1	Věřejná obchodní společnost.....	71
II.4.4.2	Komanditní společnost.....	72
II.4.4.3	Společnost s ručením omezeným.....	72
II.4.4.4	Akciová společnost.....	72
II.4.4.5	Družstvo.....	72
II.5	SPRÁVNÍ PRÁVO.....	74
II.5.1	Pojem a prameny správního práva.....	74
II.5.2	Obce a jejich působnost.....	74
II.5.3	Orgány obce.....	75
II.5.4	Správní řízení.....	75
II.6	TRESTNÍ PRÁVO.....	76
II.6.1	Pojem a prameny trestního práva.....	76
II.6.2	Trestní právo hmotné.....	76
II.6.2.1	Trestné činy a jejich pachatelé.....	76
II.6.2.2	Podmínky trestní odpovědnosti.....	76
II.6.2.3	Tresty a ochranná opatření.....	77
II.6.2.4	Zvláštní část trestního zákona.....	78
II.6.3	Trestní právo procesní.....	78
II.6.3.1	Základní zásady trestního práva procesního.....	79
II.6.3.2	Průběh trestního řízení.....	79
III.	ZÁKLADY SOCIOLOGIE (S. Vávrová).....	81
III.1	SOCIOLOGIE JAKO VĚDA.....	82
III.1.1	Vznik sociologie jako vědy.....	82
III.1.2	Tradiční společnost.....	82
III.1.3	Moderní společnost.....	83
III.1.4	Postmoderní společnost.....	83
III.1.5	Předmět sociologie a její postavení v systému věd.....	84
III.2	VÝVOJ SOCIOLOGICKÉHO MYŠLENÍ A ZÁKLADNÍ SOCIOLOGICKÉ TEORIE.....	86
III.2.1	Počátky sociologie.....	86
III.2.2	Představitelé české sociologie.....	87
III.2.3	Pozdější myslitelé.....	87
III.2.4	Sociologické školy, směry a paradigmat.....	88
III.3	ZÁKLADNÍ SOCIOLOGICKÉ POJMY.....	90
III.4	METODY SOCIOLOGICKÉHO VÝZKUMU.....	93
III.4.1	Výzkumné metody.....	93
III.4.2	Výzkumné techniky.....	93
III.5	APLIKOVANÉ SOCIOLOGICKÉ DISCIPLÍNY.....	96
III.5.1	Sociologie výchovy a školy.....	96
III.5.2	Sociologie rodiny.....	97
IV.	ZÁKLADY TOXIKOLOGIE A FARMAKOLOGIE (B. Škubal).....	105
IV.1	TOXIKOLOGIE.....	106
IV.2	ROZDĚLENÍ OTRAV.....	106
IV.3	VŠEOBECNÁ LÉČEBNÁ OPATŘENÍ.....	107
IV.4	OTRAVY JEDOVATÝMI LÁTKAMI Z HUB.....	108
IV.5	LÁTKY OTRAVNÉ - OBECNÉ JEDOVATÉ.....	112
IV.5.1	Oxid uhelnatý CO.....	112

IV.6	INTOXIKACE ŽIVOČIŠNÝMI TOXINY	112
V.	ÚVOD DO PSYCHIATRIE (P. Konečný).....	116
V.1	PSYCHIATRIE – POJEM A DEFINICE.....	117
V.2	HISTORIE PSYCHIATRIE	117
V.3	PŘÍČINY VZNIKU DUŠEVNÍCH PORUCH	118
V.4	SOCIÁLNÍ TEORIE VZNIKU A ROZVOJE DUŠEVNÍCH PORUCH (SOCIOBIOLOGIE DUŠEVNÍCH PORUCH).....	118
V.5	SOCIÁLNÍ PSYCHIATRIE	119
V.6	PSYCHOSOMATICKÁ A BEHAVIORÁLNÍ MEDICÍNA, PREVENCE DUŠEVNÍCH CHOROB, DUŠEVNÍ HYGIENA	119
V.7	DUŠEVNÍ HYGIENA ZDRAVOTNÍKŮ (A DALŠÍCH V POMÁHAJÍCÍCH PROFESÍCH)	120
V.8	SEBEVRAŽDA A NÁSILÍ V PSYCHIATRII	120
V.9	ZÁRMUTEK, SMRT A UMÍRÁNÍ – THANATOLOGIE.....	121
V.10	VYBRANÉ PRÁVNÍ OTÁZKY V PSYCHIATRII, SOUDNÍ PSYCHIATRIE, PRÁVNÍ POSTAVENÍ DUŠEVNĚ NEMOCNÝCH.....	122
V.11	KLASIFIKAČNÍ SYSTÉMY V PSYCHIATRII.....	123
V.12	OBECNÁ PSYCHIATRIE (PSYCHOPATOLOGIE) - PŘÍZNAKY DUŠEVNÍCH PORUCH	124
	V.12.1 <i>Vědomí a jeho poruchy</i>	124
	V.12.2 <i>Inteligence a její poruchy</i>	125
	V.12.3 <i>Poruchy jednání a vůle</i>	125
	V.12.4 <i>Vnímání a jeho poruchy</i>	125
	V.12.5 <i>Pudy, instinkty a jejich poruchy</i>	126
	V.12.6 <i>Osobnost a její poruchy</i>	127
	V.12.7 <i>Paměť a její poruchy</i>	128
	V.12.8 <i>Pozornost a její poruchy</i>	128
	V.12.9 <i>Myšlení a jeho poruchy</i>	129
	V.12.10 <i>Emotivita a její poruchy</i>	130
V.13	SPECIÁLNÍ PSYCHIATRIE - VYBRANÉ TYPY DUŠEVNÍCH PORUCH.....	132
V.14	LÉČBA V PSYCHIATRII	138
	V.14.1 <i>Farmakoterapie</i>	138
	V.14.2 <i>Elektrokovulzivní léčba (dříve elektrošoková)</i>	138
	V.14.3 <i>Další biologické léčebné metody</i>	139
	V.14.4 <i>Psychoterapie</i>	139
	V.14.4.1 <i>Současné směry v psychoterapii</i>	139
	V.14.5 <i>Rehabilitační léčba</i>	140
V.15	ZÁSADY PŘÍSTUPU A PRAVIDLA KOMUNIKACE S PSYCHIATRICKÝMI PACIENTY	140
VI.	ZÁKLADY KOMUNIKACE (Š.Chudý, J.Vodák)	143
VI.1	KOMUNIKACE.....	144
	VI.1.1 <i>Pojem komunikace</i>	144
VI.2	VERBÁLNÍ KOMUNIKACE.....	146
	VI.2.1 <i>Slovní projev</i>	147
	VI.2.2 <i>Charakteristiky verbálního projevu</i>	147
	VI.2.2.1 <i>Rychlost slovní reprodukce, tempo řeči</i>	147
	VI.2.2.2 <i>Hlasitost verbálního projevu</i>	147
	VI.2.2.3 <i>Zabarvení hlasu</i>	148
	VI.2.2.4 <i>Rychlost a pohotovost odpovědi na položené otázky</i>	148
	VI.2.2.5 <i>Ventilové zvuky a slova</i>	148
	VI.2.2.6 <i>Pauly a váhání</i>	149

VI.2.2.7	Délka slovního projevu - plynulost	149
VI.2.2.8	Chyby – přeřeknutí ve verbálním projevu	149
VI.3	NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE	150
VI.3.1	<i>Základní projevy neverbální komunikace</i>	150
VI.3.1.1	Proxemika	151
VI.3.3.2	Posturologie	152
VI.3.3.4	Kinestezika, gestika	152
VI.3.3.5	Haptika	153
VI.3.3.6	Mimika	153
VI.3.3.7	Řeč očí	153
VI.4	PŘEKÁŽKY V KOMUNIKACI	154
VI.4.1	<i>Interní bariéry v komunikaci</i>	154
VI.4.2	<i>Externí bariéry v komunikaci</i>	154
VI.5	MASMEDIÁLNÍ KOMUNIKACE	155
VI.5.1	<i>Noviny a časopisy</i>	156
VI.5.2	<i>Rozhlas</i>	157
VI.5.3	<i>Televize</i>	157
VI.5.4	<i>Knihy</i>	157
VI.5.5	<i>Film</i>	157
VI.5.6	<i>Marketingová komunikace, reklama a public relations</i>	158
VI.5.7	<i>Elektronická a telematická média</i>	158
VI.5.8	<i>Jak komunikovat s médii</i>	159
VI.5.8.1	<i>Tisková konference</i>	160
VI.5.9	<i>Dnešní svět a média</i>	161
VI.5.10	<i>Internet a handicapovaní</i>	163
VII.	ASERTIVITA (B.Benická)	165
VII.1	ÚVOD	166
VII.2	ASERTIVITA – VYMEDZENIE POJMU	167
VII.3	SEBAPOZNANIE AKO PRVÝ KROK TRÉNINGU	168
VII.4	ASERTIVITA AKO PROTIKLAD PASIVITY A AGRESIVITY	170
VII.5	ASERTÍVNE PRÁVA	174
VII.6	TYPY ASERTIVITY	176
VII.7	ZÁKLADNÉ ASERTÍVNE ZRUČNOSTI A TECHNIKY NA ICH PODPORU	178
VII.7.1	<i>Presadenie oprávnenej požiadavky</i>	178
VII.7.2	<i>Odmietnutie požiadavky</i>	178
VII.7.3	<i>Požiadanie o láskavosť</i>	179
VII.7.4	<i>Vyjadrenie stanoviska k ponúkanej láskavosti</i>	180
VII.7.5	<i>Poskytovanie spätnej väzby</i>	180
VII.7.6	<i>Prijímanie pozitívnej spätnej väzby</i>	181
VII.7.7	<i>Prijímanie kritiky</i>	181
VII.7.8	<i>Nadviazovanie rozhovoru a udržiavanie plynulosti konverzácie</i>	183
VII.8	ZÁVER	183